

สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)
Agricultural Research Development Agency (Public Organization), ARDA

2003/61 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10900 โทร. 0-2579-7435 โทรสาร 0-2579-7693, 0-2579-7235, 0-2579-8413 www.arda.or.th
2003/61 Paholyothin Rd., Jatujak, Bangkok 10900 Thailand Tel. 0-2579-7435 Fax : 0-2579-7693, 0-2579-7235, 0-2579-8413 www.arda.or.th

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

ที่ สาข 0700/ว 4874

เลขที่ 4243

วันที่ 02 ธ.ค. 2565

24 พฤศจิกายน 2565

เรื่อง ขอขอบคุณการวิจัยเชิงนโยบายและสารานะ กลุ่มเรื่องข้าวและพืชไร่

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปสาระสำคัญผลงานวิจัย

ด้วยสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) หรือ สาข. เป็นผู้สนับสนุนทุนวิจัย ด้านการเกษตร และบริหารทุนมุ่งเป้าเพื่อตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศโดยเร่งด่วน : กลุ่มเรื่อง ข้าวและพืชไร่ ตั้งแต่ปี 2555 – ปัจจุบัน เพื่อสนับสนุนงานวิจัยที่สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์งานวิจัยของประเทศไทย โดยมุ่งเน้นการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนาสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพดี เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตรในตลาดโลก ปัจจุบันมีโครงการวิจัยเชิงนโยบายและสารานะที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ได้องค์ความรู้และข้อมูลที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งผลักดันผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ จำนวน 13 โครงการ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในการนี้ สาข. ขอขอบคุณวิจัยดังกล่าวให้แก่ท่าน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน ที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยสามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ QR Code ที่ปรากฏท้ายหนังสือนี้ ทั้งนี้ หากนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เรียบร้อยแล้ว โปรดแจ้งให้ สาข. ทราบเป็นทางการด้วย เพื่อดำเนินการรวบรวมและติดตามผลกระทบ (Impact) หลังการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชาญ อิงศรีสว่าง)

ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร

สำนักส่งเสริมการใช้ประโยชน์

โทรศัพท์ 0 2579 7435 ต่อ 3310 (เยาวลักษณ์)

โทรสาร 0 2579 9803

อีเมลล์ yaowalak@arda.or.th

ผลงานวิจัย กลุ่มเรื่องข้าวและพืชไร่

**สรุปสาระสำคัญผลงานวิจัยเชิงนโยบายและสาธารณะ
กลุ่มเรื่องข้าวและพืชไร่ จำนวน 13 โครงการ
สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)**

ชื่อโครงการวิจัย	หัวหน้าโครงการ/ผู้สังกัด	ผลงานวิจัยโดยสรุป
1. การลดการปนเปื้อนของสารหนูในรำข้าวและผลิตภัณฑ์ข้าวและการเก็บกู้สารหนูที่สกัดได้	ดร.ดรุณโนรูป ศรีรัตนานนท์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	<p>1. การสกัดตัวอย่างด้วยสารละลาย Chelating agent 0.01 M EDTA pH 4.95 เวลา 36.15 นาที และอัตราส่วน 1 : 20.70 มีประสิทธิภาพการสกัดอยู่ที่ 80.62% ซึ่งสามารถลดสารหนูตกค้างให้ต่ำกว่าค่ามาตรฐานอ้างอิงสภาพพยุงโรค ($i\text{-As} \leq 0.2 \text{ ppm}$)</p> <p>2. รำข้าวที่ผ่านการสกัดสารหนูจะไม่ทำให้เกิดการสูญเสียทางกายภาพ แต่มีการเปลี่ยนแปลงขององค์ประกอบทางเคมีเพียงบางส่วน เช่น ความชื้น และปริมาณถ้า</p> <p>3. กระบวนการนำน้ำที่สกัดสารหนูออกนำกลับมาใช้ซ้ำ และเก็บกู้สารหนูในสารละลายจากการกระบวนการสกัดด้วยระบบอัตตราพิลเตชั่นและรีเวอร์โซลูਸโนเมชิส พบว่า สามารถลดปริมาณสารหนูในสารละลายได้ถึง 92.24% และมีค่าสารหนูตกค้างตามเกณฑ์มาตรฐานน้ำบริโภค ทำให้สามารถนำน้ำกลับมาใช้ซ้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>
2. การยกระดับคุณภาพข้าวและการบริหารจัดการระบบการผลิตข้าวแบบครบวงจรในระดับกลุ่มเกษตรกรนาแปลงใหญ่	นางนิตยา รืนสุข กรรมการข้าว	<p>1. พัฒนาการผลิตข้าวแบบครบวงจรแบบเกษตรกรมีส่วนร่วมโดยแบ่งกลุ่มเกษตรกรตามระบบการผลิตออกเป็น 2 กลุ่ม คือ</p> <p>1) กลุ่มที่ผลิตข้าวเพื่อการแปรสภาพเป็นข้าวกล่อง และข้าวสาร จำหน่ายเอง ได้แก่ กลุ่มเครือข่ายข้าวหวานาร่วมใจ จ.ปทุมธานี (พันธุ์ กข43, ปทุมธานี1) กลุ่มข้าวหอมมะลิเพชรทุ่งกุลารองให้ จ.ร้อยเอ็ด (พันธุ์ข้าวหอมมะลิ 105) และกลุ่มหัวตะพาบโนเดล จ.อำนาจเจริญ (พันธุ์ กข33) แนวทางการยกระดับคุณภาพข้าว ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ การใช้แมล็ดพันธุ์ดีเพื่อผลิตข้าว คุณภาพดีที่ผ่านมาตรฐาน GAP สำหรับการแปรสภาพที่มีคุณภาพการสืดต่อโรงสีที่ได้รับมาตรฐาน GAP และ HACCP เพื่อให้ได้มาตรฐานสินค้าปลอดภัย</p> <p>2) กลุ่มที่ผลิตข้าวเปลือกจำหน่ายตามคำสั่งซื้อของผู้ประกอบการ ได้แก่ กลุ่มน้ำแปลงใหญ่ คลองอุดมชลจร จ.ฉะเชิงเทรา (พันธุ์ กข43, ปทุมธานี1) และรักษาดอนเจดีย์ จ.สุพรรณบุรี (พันธุ์ กข81 ข้าวเพื่ออุตสาหกรรม) แนวทางการยกระดับคุณภาพข้าวต้องมุ่งเน้นไปที่ข้าวเปลือก ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ได้แก่ การผลิตเมล็ดพันธุ์ และการผลิตข้าวคุณภาพดี ตามมาตรฐานที่ผู้ประกอบการกำหนด</p>

ชื่อโครงการวิจัย	หัวหน้าโครงการ/ต้นสังกัด	ผลงานวิจัยโดยสรุป
		<p>2. การยกระดับคุณภาพสินค้าและการบริหารจัดการระบบการผลิตข้าวแบบครบวงจรด้วยการเสริมสร้างความรู้และสร้างแรงจูงใจในการเปลี่ยนทัศนคติผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) และการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) สามารถเพิ่มความรู้และปรับเปลี่ยนทัศนคติในการผลิตและการบริหารจัดการของเกษตรกรได้อย่างดียิ่ง</p> <p>3. การจัดทำแปลงต้นแบบการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว การผลิตข้าวคุณภาพดี ผ่านการทดลองแบบ Technology-verification experiment เพื่อให้เกษตรกรได้เปรียบเทียบและเรียนรู้ด้วยตัวเอง สามารถปรับเปลี่ยนแนวทางการผลิตของเกษตรกรให้ปรับใช้เทคโนโลยีการผลิตให้เหมาะสมมากขึ้น</p>
3. การออกแบบลักษณะเนื้อสัมผัสผลิตภัณฑ์อาหารจากข้าวไทยโดยใช้โครงสร้างโมเลกุลขององค์ประกอบทางเคมีในข้าว	ผศ.ดร.น้ำฝน ลำดับวงศ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	<p>1. ได้แบ่งข้าวที่มีเบอร์เซ็นต์โปรตีน 5.90-7.17% ไขมัน 0.36-0.88% สัดส่วนกรดไขมันอิ่มตัวสูงกว่ากรดไขมันไม่อิ่มตัวประมาณ 10%</p> <p>2. ได้ศึกษาเนื้อสัมผัสของเจลแบ่งข้าว พบร้า เจลแบ่งเดียว CN และ PJ มีเนื้อสัมผัสที่ไม่แตกต่างกัน แต่เจลแบ่งข้าวผสม จะมีคุณสมบัติต่างๆ ดีกว่าเจลแบ่งเดียว CN และ PJ</p> <p>3. ได้สูตรที่เหมาะสมกว่ายี้ยวเส้นสด คือ การผสม CN กับ PJ อัตราส่วน 30:70 โดยเส้นกวยเตี๋ยวอบแห้ง คือ 50 : 50 จะลดความแน่นเนื้อ ความเค็มในการดึงยืด ให้ตัวกว่ากรณีของข้าวพันธุ์เดียว</p> <p>4. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเส้นกวยเตี๋ยวสด และกวยเตี๋ยวแห้ง กลุ่มวิชาชีวุฒิชุมชนแพรรูปข้าวอินทรีย์บ้านหนองแวง จ.อุทัยธานี จำนวน 12 ราย และกลุ่มวิชาชีวุฒิชุมชนกลุ่มผู้ผลิตและแพรรูปข้าวเจ้าเชียงสาไว้ จ.สระบุรี จำนวน 14 ราย</p>
4. ฤทธิ์ทางชีวภาพของไข่อ่อนและไข่แข็งจากรำข้าวในเซลล์เพาะเลี้ยงเพื่อประยุกต์ใช้ในเครื่องสำอาง	ผศ.ดร.ภั瓜ตี ไชยกุล มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	<p>1. ทราบองค์ประกอบในไข่จากรำข้าวกรดไขมันอิ่มตัว (กรดปาล์มิติก และกรดสเตียริก) และกรดไขมันไม่อิ่มตัว (กรดโอลีอิก และกรดลิโนเลอิก) อัตราส่วน 0.12 : 1.96 ซึ่งใช้เป็นสารให้ความชุ่มชื้นในผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง</p> <p>2. ความคงตัวทางเคมีกายภาพไข่จากรำข้าว ที่อุณหภูมิ 45°C เป็นเวลา 3 เดือน พบร้า ไข่อ่อนมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย ขณะที่ไข่แข็งจากรำข้าว ไม่มีการเปลี่ยนแปลง</p> <p>3. การทดสอบความเป็นพิษพบว่า ไม่เป็นพิษต่อเซลล์ทดสอบ</p> <p>4. ทดสอบฤทธิ์ทางชีวภาพพบว่า มีฤทธิ์ยับยั้งกระบวนการสร้างเม็ดสีเมลานิน มีฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ โดยปกป้องเซลล์จากสารก่ออนุมูลอิสระไฮโดรเจน Peroxide มากกว่า 91.60 และ 90.00 และมีฤทธิ์ยับยั้งกระบวนการอักเสบ</p>

ชื่อโครงการวิจัย	หัวหน้าโครงการ/ต้นสังกัด	ผลงานวิจัยโดยสรุป
5. การปรับปรุงพันธุ์ข้าวลูกผสมเพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพสำหรับการแปรรูปเชิงอุตสาหกรรมระยะที่ 2 (ปีที่ 1)	รศ.ดร.ธนา ศรีวงศ์ชัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	<ol style="list-style-type: none"> ข้าวลูกผสมที่มีสายพันธุ์พ่อหรือแม่เป็นสายพันธุ์ข้าวไทย 2 สายพันธุ์ สายพันธุ์แม่ที่พัฒนาขึ้นจากแผนงานวิจัยระยะที่ 1 ที่ขอขึ้นทะเบียนพันธุ์พืชใหม่จากสำนักคุ้มครองพันธุ์พืช 10 สายพันธุ์ สมรรถนะการผลิตของสายพันธุ์พ่อแม่ที่พัฒนา วิธีการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมเป็นการค้าและปลูกข้าวลูกผสมที่เหมาะสม สายพันธุ์ A ที่มีเพศผู้เป็นหมัน สายพันธุ์ TGMS ที่มีเพศผู้เป็นหมันอย่างละ 5 สายพันธุ์ สายพันธุ์ R ที่มีเยื่อแก้ความเป็นหมัน 8 สายพันธุ์ ข้อมูลสมรรถนะการผลิตของสายพันธุ์พ่อแม่ที่พัฒนาขึ้นใหม่ ขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 จำนวน 5 พันธุ์ ได้แก่ หอมชลสิทธิ์เอ (HCSA 2) เจ้าหอมนิลเอ (JHN A) หอมเคยุท 1 (KUT 1) หอมเคยุท 2 (KUT 2) หอมเคยุท 5 (KUT 5) เลขทะเบียนที่ 1625/2563-1629/2563
6. การปรับปรุงพันธุ์ข้าวลูกผสมเพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพสำหรับการแปรรูปเชิงอุตสาหกรรมระยะที่ 2 (ปีที่ 2)		
7. การปรับปรุงพันธุ์ข้าวลูกผสมเพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพสำหรับการแปรรูปเชิงอุตสาหกรรมระยะที่ 2 (ปีที่ 3)		
8. อิทธิพลของพันธุ์ข้าวต่อการดึงดูดตัวห้ามวนเขียวดูดไข่ (<i>Cyrtorhinus lividipennis</i> Reuter) และแทนเบียนไข่ (<i>Anagrus optabilis</i> (Perkins)) ศัตรูธรรมชาติของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล (<i>Nilaparvata lugens</i> (Stål)) (ปีที่ 1)	ดร.นริศรา ปิยะแสงทอง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	<ol style="list-style-type: none"> ทราบชนิดของพืชที่ปลูกร่วมคันนาข้าวที่มีกิ่งในการดึงดูดวนเขียวดูดไข่ที่เป็นศัตรูธรรมชาติที่สำคัญของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เป็นพืชในกลุ่มไม้ประดับ 3 ชนิด ได้แก่ (ต้นทองอุไร ต้นกระดุมทอง และต้นดอกดาวเรือง) ซึ่งนิยมปลูกประดับเพื่อความสวยงาม เป็นพืชที่ดูแลง่าย ออกดอกตลอดทั้งปี เป็นพืชสมุนไพรพื้นบ้าน เป็นไม้ประดับชนิดคลุมดิน และเป็นพืชดอกที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ ทราบองค์ประกอบทางเคมีเบื้องต้นในกิ่งของดอกไม้ที่มีองค์ประกอบหลักทางเคมีที่มีผลต่อการดึงดูดวนเขียวดูดไข่ได้สาร 3 ชนิด คือ pinene, 3-carene และ D-limonene ข้อมูลของน้ำหวานจากต้นทองอุไรและดาวเรืองที่เป็นอาหารของวนเขียวดูดไข่ สามารถยืดอายุนานเขียวดูดไข่ (อายุปกติ 7 – 10 วัน) ได้ยาวนานกว่าชุดควบคุม (ที่ให้ความชื้น) ประมาณ 4 เท่า (28 วัน) 2 เท่า (16 วัน) ตามลำดับ
9. อิทธิพลของพันธุ์ข้าวต่อการดึงดูดตัวห้ามวนเขียวดูดไข่ (<i>Cyrtorhinus lividipennis</i> Reuter) และแทนเบียนไข่ (<i>Anagrus optabilis</i> (Perkins)) ศัตรูธรรมชาติของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล (<i>Nilaparvata lugens</i> (Stål)) (ปีที่ 2)		

ชื่อโครงการวิจัย	หัวหน้าโครงการ/ต้นสังกัด	ผลงานวิจัยโดยสรุป
10. การจัดทำฐานข้อมูลความแปรปรวนของลำดับนิวคลีโอไทด์ระดับจีโนมเพื่อค้นหาตำแหน่งสันนิปส์ที่สัมพันธ์กับปริมาณโปรตีนหลัก และสารออกฤทธิ์ในเมล็ดข้าวไทย	ดร.วราพงษ์ ชมาฤกษ์ กรรมการข้าว	1. ฐานข้อมูลความแปรปรวนของลำดับนิวคลีโอไทด์ระดับจีโนม เพื่อค้นหาตำแหน่งสันนิปส์ที่สัมพันธ์กับปริมาณโปรตีนหลัก และสารออกฤทธิ์ในเมล็ดข้าวไทย
11. การพัฒนาวิธีการคัดเลือกสายพันธุ์ต้านทานข้าวต่อเพลี้ยกระโดดสิน้ำตาล และเพลี้ยกระโดดหลังข้าว อัตราการปล่อยมูลหวาน อัตราการกินด้วยวิธีการตรวจการดูดกินด้วยกระแทไฟฟ้า Electrical Penetration Graph (EPG) และการเจริญเติบโต สามารถนำมาใช้ในการคัดเลือกพันธุ์ต้านทานจะมีอัตราการกินของเพลี้ยกระโดดสิน้ำตาล และเพลี้ยกระโดดหลังข้าวน้อยกว่าข้าวพันธุ์/สายพันธุ์ต้านทาน โดยพบว่า ข้าวพันธุ์/สายพันธุ์ต้านทานจะมีอัตราการกินของเพลี้ยกระโดดสิน้ำตาล และเพลี้ยกระโดดหลังข้าวน้อยกว่าข้าวพันธุ์/สายพันธุ์อ่อนแอ	นางสาวจิริยา รอดดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	1. วิธีการคัดเลือกสายพันธุ์ต้านทานข้าวต่อเพลี้ยกระโดดสิน้ำตาล และเพลี้ยกระโดดหลังข้าว อัตราการปล่อยมูลหวาน อัตราการกินด้วยวิธีการตรวจการดูดกินด้วยกระแทไฟฟ้า Electrical Penetration Graph (EPG) และการเจริญเติบโต สามารถนำมาใช้ในการคัดเลือกพันธุ์ต้านทานข้าวได้ โดยพบว่า ข้าวพันธุ์/สายพันธุ์ต้านทานจะมีอัตราการกินของเพลี้ยกระโดดสิน้ำตาล และเพลี้ยกระโดดหลังข้าวน้อยกว่าข้าวพันธุ์/สายพันธุ์อ่อนแอ 2. ข้อมูลลักษณะทางสรีริวิทยาของข้าว โดยปริมาณ trichome (ขนผิว) ที่อยู่บนผิวของใบและคงจะไปขัดขวางการสัมผัส และเข้าทำลายของแมลง ซึ่งพันธุ์ต้านทานความถี่มากกว่า 400 ต.ร.มม. พันธุ์อ่อนแอความถี่น้อยกว่า 200 ต.ร.มม. 3. ข้อมูลลักษณะทางเคมีของข้าว โดยการวิเคราะห์สารเมทาబอลิต และการแสดงออกพบว่า การแสดงออกของยีน PR10a มีความสอดคล้องกับยีนต้านทานเพลี้ยกระโดดสิน้ำตาล และเพลี้ยกระโดดหลังข้าวในข้าวพันธุ์ต้านทาน โดยจะมีการแสดงออกค่อนข้างสูง
12. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศร่วมกับการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ สำหรับวางแผนปลูกข้าวในพื้นที่เสี่ยงภัย แล้วของจังหวัดขอนแก่น นครศรีธรรมราช และน่าน	นายอรรถพ พุทธอสี กรมพัฒนาที่ดิน	1. ข้อมูลเชิงพื้นที่ของจังหวัดขอนแก่น นครศรีธรรมราช และน่าน ที่เหมาะสมกับการปลูกข้าว 2. ปัจจัยศึกษาต่อการวางแผนปลูกข้าวในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงความชื้นในดินตลอดฤดูปลูก สถานภาพของน้ำในดิน 3. การใช้เทคโนโลยีสำรวจระยะไกลในการประเมินความชื้นในดิน (ปี 2563-2564) เก็บข้อมูลการเริ่มเพาะปลูกข้าว ช่วงที่ต้นข้าวแตกกอสูงสุด และช่วงที่เก็บเกี่ยวผลผลิต 4. แผนการปลูกข้าวและแนวทางบริหารจัดการน้ำ โดยจังหวัดขอนแก่น ข้าวได้รับผลกระทบจากการขาดแคลนน้ำ โดยเฉพาะฝนทึ่งช่วงในช่วงต้นฤดูปลูก ความเข้มข้นของธาตุอาหารในดินต่ำ ใช้น้ำรวมประมาณ 773 มม. นครศรีธรรมราช ดินปลูกข้าวเป็นดินร่วนปนทราย กักเก็บน้ำได้ต่ำ ข้าวได้รับผลกระทบจากการขาดแคลนน้ำ โดยเฉพาะฝนทึ่งช่วงในช่วงต้นฤดูปลูก ความเข้มข้นของธาตุ

ชื่อโครงการวิจัย	หัวหน้าโครงการ/ต้นสังกัด	ผลงานวิจัยโดยสรุป
		อาหารในดินปานกลางถึงสูง ใช้น้ำประมาณ 409 และ 716 มม. น่าน ดินปลูกข้าวเป็นดินร่วนปนทราย ดินเหนียวปนทราย ดินร่วน ส่วนใหญ่ปลูกในดินร่วน กักเก็บน้ำในระดับปานกลาง ข้าวได้รับผลกระทบจากการขาดแคลนน้ำไม่มาก ความเข้มข้นของธาตุอาหารในดินปานกลางถึงสูง ใช้น้ำประมาณ 664 และ 706 มม.
13. การวิจัยและพัฒนาการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การสกัดและการพัฒนาผลิตภัณฑ์สารอุดมทรัพย์ทางชีวภาพจากข้าวเหนียว ดำเนินร่วมกับผู้ผลิต	นางสาวสอาง ไชยรินทร์ กรรมการข้าว	<p>1. การลดความชื้นโดยการตากแดด ทำให้ปริมาณแอนโกลิไซดานิน แแกมมา่ออิราชานอล และวิตามินอี คงอยู่ในเมล็ดข้าวมากกว่า การอบ และเมื่อเก็บไว้เป็นเวลา 10 เดือน ข้าวที่เก็บในรูป ข้าวเปลือกในห้องเย็นสามารถคงปริมาณแอนโกลิไซดานิน แแกมมา ออิราชานอล และวิตามินอีได้ดีกว่าข้าวเปลือกที่เก็บที่ อุณหภูมิห้อง โดยมีปริมาณคงเหลือสูงสุดของแอนโกลิไซดานิน และแแกมมาออิราชานอล ร้อยละ 87 ของปริมาณเริ่มต้น ส่วนสารกลุ่มวิตามินอี มีปริมาณคงเหลือสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 71 ของ ปริมาณเริ่มต้น การตากแดดและเก็บข้าวเปลือกในห้องเย็น จึงเหมาะสมในการรักษาปริมาณสารอุดมทรัพย์ทางชีวภาพใน ข้าวเหนียวดำเนินร่วมกับผู้ผลิต</p>